

Sygn. akt **III AUa 2175/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jolanta Cierpiał

Sędziowie: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans

Protokolant: st.sekr.sąd. Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 r. w Poznaniu

sprawy **M. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego D. M.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji M. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 10 października 2014 r. sygn. akt III U 192/14

- zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie M. K. podlegającej ubezpieczeniu jako pracownik u płatnika składek Przedsiębiorstwo (...) D. M. wynosi za sierpień 2013 kwotę 4.000 zł;
- zasądza od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-------------------------------------	----------------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 2 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie M. K. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek PW (...) D. M. wynosi od 08/2013 na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe 1600 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne 1380,64 zł.

Z decyzją tą nie zgodziła się M. K. wnosząc odwołanie. Ubezpieczona domagała się zmiany decyzji i ustalenia, że podstawę wymiaru składek stanowi kwota wynagrodzenia zasadniczego ustalona w aneksie z dnia 31 lipca 2013 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione w zaskarżonej decyzji.

Zainteresowany D. M. popierał odwołanie.

Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 10 października 2014r. oddalił odwołanie oraz zasądził od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 60zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania:

D. M. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) w S.. W ramach tej działalności zainteresowany prowadzi Zajazd (...), w którym znajduje się restauracja oraz hotel obejmujący 20 pokoi . D. M. zatrudnia pracowników na stanowiskach kucharz, pomoc kuchenna, kelner, kelner – recepcjonista, kucharz – kelner.

Od dnia 16 stycznia 2012 r. zainteresowany zatrudniał także w charakterze pracownika M. K.. Odwołująca była zatrudniona na czas określony do dnia 15 stycznia 2014 r. z zachowaniem dwutygodniowego wypowiedzenia, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kucharz - kelner. Miejscem wykonywania pracy był Zajazd (...) w S.. Początkowo wynagrodzenie odwołującej wyniosło 1500 zł brutto, a od dnia 1.01.2013 r. ustalone zostało w wysokości 1600 zł, a więc w wysokości minimalnego wynagrodzenia. M. K. posiada wykształcenie zawodowe, ukończyła zasadniczą szkołę zawodową w zawodzie fryzjer. Wcześniej od dnia 1.08.2011 r. do 10.01.2012 r. M. K. była już zatrudniona w Zajeździe (...), który prowadziła wówczas żona zainteresowanego J. M.. Pracowała wtedy na stanowisku kelnera, a umowa o pracę uległa rozwiązaniu w związku ze śmiercią pracodawcy.

Po śmierci żony prowadzenie Zajazdu (...) przejął D. M. i zatrudnił odwołującą od dnia 16.01.2012 r., określając jej stanowisko jako kucharz – kelner. Odwołująca nie miała określonego zakresu czynności na piśmie, ale do jej obowiązków należała obsługa klienta na sali restauracyjnej, pomagała w kuchni jeśli była taka potrzeba, a ponadto rozmawiała z klientami w sprawie organizowanych w restauracji imprez. Początkowo odwołująca pracowała głównie w restauracji, czasem w kuchni , ale później, już pod koniec 2012 r., do jej obowiązków należały także rozmowy z klientami, przygotowywanie i organizacja imprez. W związku z tym ubezpieczona głównie pracowała w biurze, gdzie rozmawiała z klientami, a poza tym kierowała restauracją, a kiedy trzeba było pomagała także w kuchni przy przygotowywaniu posiłków. Odwołująca wykonywała też swoje obowiązki w części hotelowej, nadzorowała pracę innych osób, przeprowadzała rozmowy z przyjmowanymi pracownikami, rozliczała recepcjonistów.

W dniu 31 lipca 2013 r. odwołująca i zainteresowany zawarli aneks do umowy o pracę, w którym doszło do zmiany warunków umowy za porozumieniem stron. Zmiana ta polegała na tym, że od dnia 1.08.2013 r. określono odwołującej wymiar czasu pracy wynoszący 3/4 etatu oraz określono jej stanowisko jako kucharz – kelner – manager. Jednocześnie od dnia 1.08.2013 r. zmianie uległo także wynagrodzenie , które miało wynosić 4.000 zł miesięcznie brutto. Pomimo zmiany warunków umowy o pracę odwołującej w wykonywaniu przez nią obowiązków nic się nie zmieniło.

W dniu 22 sierpnia 2013 r. M. K. uzyskała zaświadczenie od lekarza ginekologa, z którego wynikało, że jest w ciąży (ciąża II tydzień 6), a przewidywany termin porodu określono na 12.04.2014 r. Zaświadczenie to ubezpieczona okazała pracodawcy i zostało ono złożone do akt osobowych pracownika.

Od dnia 17 września 2013 r. M. K. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z ciążą i w związku z tym pracodawca wypłacił jej wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy do 19.10.2013 r. Od dnia 20.10.2013 r. zgłoszony został wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego. Odwołująca przebywała na zwolnieniu lekarskim do dnia porodu tj. do 3.04.2014r. W dniu 16 stycznia 2014 r. odwołująca i zainteresowany zawarli kolejną umowę o pracę na czas określony

do dnia 31.01.2017 r. w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, na stanowisku kucharz-kelner-menager, z wynagrodzeniem 4.000 zł. Umowa ta nie była realizowana bowiem odwołująca cały czas przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Z dniem 1 lutego 2014 r. D. M. zatrudnił na stanowisku menagera N. R.. N. R. została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości 1.680 zł i powierzono jej takie same obowiązki jak odwołującej, mimo że pracownica ta posiadała tytuł magistra w zakresie zarządzania turystyką i hotelarstwa. Pracowała przez okres ok. 4 miesięcy, a obecnie obowiązki menagera przejął zainteresowany.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się aktach ubezpieczeniowych ZUS, dokumentach znajdujących się w aktach osobowych odwołującej oraz aktach osobowych N. R. , a ponadto na podstawie zeznań świadków K. R., S. D., R. D., częściowo na podstawie zeznań świadka J. J. (1) oraz częściowo zeznań odwołującej i zainteresowanego.

Sąd Okręgowy przywołał treść przepisów art.6 ust.1 oraz art.18 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2013.1442.j.t.) wskazując, że dosłowne odczytanie tych przepisów może prowadzić do wniosku, że dla ustalenia wysokości składek znaczenie decydujące i wyłączne ma fakt dokonania wypłaty wynagrodzenia w określonej wysokości. Jednakże umowa o pracę wywołuje skutki nie tylko bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. W związku z tym nadmiernemu uprzywilejowaniu płacowemu pracownika, które w prawie pracy mieściłoby się w ramach art. 353⁽¹⁾ k.c., w prawie ubezpieczeń społecznych, w którym pierwiastek publiczny zaznacza się bardzo wyraźnie, można przypisać - w okolicznościach każdego konkretnego wypadku - zamiar nadużycia świadczeń przysługujących z tego ubezpieczenia.

Sąd Okręgowy podkreślił, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przysługuje kompetencja do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień i - w ramach obowiązującej go procedury - zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Wbrew więc wywodom odwołującej organ rentowy jest uprawniony do kwestionowania wysokości wynagrodzenia ustalonego w umowie o pracę, które stanowi podstawę wymiaru składek, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że wynagrodzenie to zostało ustalone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, z zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Podstawę wymiaru składek ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, a ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz kwalifikacji.

W okolicznościach niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że wynagrodzenie odwołującej ustalone od dnia 1.08.2013 r. nie spełnia powyższych kryteriów. Wcześniej odwołująca była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kucharz – kelner, z wynagrodzeniem równym wynagrodzeniu minimalnemu, a do jej obowiązków należało wówczas m.in. rozmowy z klientami, organizacja imprez, nadzorowanie i rozliczanie pracy kelnerów, a w razie potrzeby także pomoc w kuchni i na sali restauracyjnej. Od dnia 1.08.2013 r. w zakresie wykonywanych obowiązków nic się nie zmieniło bowiem nadal odwołująca zajmowała się tym samym. Zmiana nazwy stanowiska pracy i wymiaru czasu pracy miała więc charakter iluzoryczny i nie znalazła odzwierciedlenia w rzeczywistości. Brak też uzasadnienia dla podwyższenia wynagrodzenia odwołującej z dniem 1.08.2013 r. do kwoty 4.000 zł. Zakres obowiązków i wymagań pracodawcy nie uległ bowiem zmianie w tym czasie , a jeśli zmiana taka miała miejsce wcześniej (np. już w 2012 r.) to nie wiązało się to z podwyższeniem wynagrodzenia, na co obie strony się godziły. Ponadto postawa pracodawcy w stosunku od innego pracownika zatrudnionego w charakterze menagera wskazuje na to, że charakter pracy nie uzasadnia przyznania wyższego wynagrodzenia niż wynagrodzenie minimalne. Płatnik składek nie potrafił w sposób przekonywujący umotywić dlaczego tylko w stosunku od odwołującej doszło od podwyższenia wynagrodzenia choć przecież nowy pracownik, przyjęty w jej miejsce, posiadał o wiele wyższe kwalifikacje do zajmowania się zarządzaniem firmą świadczącą usługi gastronomiczne i hotelarskie.

Zdaniem Sądu zmiana wysokości wynagrodzenia i podwyższenia go do kwoty 4.000 zł w okolicznościach niniejszej sprawy wskazuje na to, że zamiarem stron było uzyskanie wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego i takie zachowanie jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego nie może korzystać z ochrony. Zauważyć należy, że po krótkim okresie od tej zmiany (tj. po okresie półtora miesiąca) odwołująca stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą i do dnia porodu nie odzyskała tej zdolności. Wskazywać to może na to, że zmiana wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej była ściśle związana z faktem ciąży i perspektywą uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Słusznie więc przyjął organ rentowy, że w związku z tym podstawę wymiaru składek od dnia 1.08.2013 r. winna stanowić kwota 1600 zł, tj. kwota najniższego wynagrodzenia. Według tej kwoty ustalone było wcześniej wynagrodzenie odwołującej pracującej na cały etat, a w toku postępowania ustalono, że zakres obowiązków oraz wymiaru czasu pracy ubezpieczonej nie uległ zmianie do dnia skorzystania ze zwolnienia lekarskiego. Strony nie wykazały w toku postępowania by zmiana tego wynagrodzenia i podwyższenie jej do kwoty 4.000 zł było uzasadnione, rzeczywiste i zgodne z obiektywnymi czynnikami oraz z polityką pracodawcy prowadzoną wobec pozostałych pracowników.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 108 kpc w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelację od wyroku wywiodła odwołująca zarzucając:

I. Naruszenie przepisów postępowania cywilnego tj.:

1. art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. poprzez nieprzeanalizowanie przedstawionych dowodów w sposób dogłębny i dokładny, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, będących podstawą wydanego wyroku, mającym wpływ na jego treść, polegającym na pominięciu jednoznacznie wykazanych okoliczności tj. nie wzięciu pod uwagę dokumentacji zgromadzonej w sprawie tj. oświadczenia lekarza ginekologa położnika, z którego wynika, że podczas zawierania aneksu do umowy o pracę nie była w ciąży, a więc brak jest przesłanek do twierdzenia, że umowa została zawarta w celu obejścia przepisów,

2. Naruszenie art. 233§1 i art. 328§2 k.p.c. poprzez brak dokładnego przytoczenia dowodów na poparcie tezy o braku podstaw do wypłaty wyższej należności z tytułu odprowadzonych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, zdrowotne oraz ubezpieczenie wypadkowe,

I. Naruszenie przepisów prawa materialnego, poprzez błędną ich wykładnię, tj.

1. Naruszenie przepisów art. 18 ust.1 w zw. z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2013.1442 j.t.) poprzez nieuzasadnione skutkujące bezpodstawnym przyjęciem, że podstawy wymiaru składek w niniejszej sprawie nie stanowi wynagrodzenie ustalone aneksem z dnia 31 lipca 2013r. osiągnięte przez skarżącą podlegającą ubezpieczeniom jako pracownik, podczas gdy podstawę wymiaru składek istotnie stanowi wynagrodzenie osiągnięte przez pracownika- na podstawie aneksu z dnia 31 lipca 2013r.

2. Naruszenie przepisu art. 2a ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2013.1442) poprzez nieuzasadnione niezastosowanie skutkujące bezpodstawnym przyjęciem, że równe traktowanie ubezpieczonych nie obowiązuje na płaszczyźnie ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia pracowników podlegających ubezpieczeniom, podczas gdy cytowany przepis nakazuje równe traktowanie wszystkich ubezpieczonych, bez możliwości korekty w przypadkach uzasadnionych okolicznościami sytuacji jednostkowej i bez możliwości indywidualnego potraktowania określonego przypadku ze względu na zasady współżycia społecznego,

3. Naruszenie art.8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz.U.1998.21.94) poprzez błędne zastosowanie skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, że:

- skarżąca podlegająca ubezpieczeniom jako pracownik uczyniła z przysługującego jej prawa użytek sprzeczny z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem bądź zasadami współżycia społecznego

- klauzula generalna wyrażona w cytowanym przepisie wpływa na ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia, podczas gdy skarżąca działała na podstawie bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa,

6. Naruszenie przepisu art.58 §1,2,3, w zw. z art.5 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez błędne zastosowanie skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, że skarżąca podlegająca ubezpieczeniom jako pracownik podpisując aneks z dnia 31 lipca 2013r. do umowy o pracę z dnia 16 stycznia 2012r. dokonała czynności prawnej sprzecznej z ustawą lub zasadami współżycia społecznego,

7. Naruszenie przepisu art.78 §1 k.p. poprzez błędne zastosowanie skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, że wysokość wynagrodzenia za pracę ustalona na rzecz skarżącego w oparciu o aneks z dnia 31 lipca 2013r. jest nieodpowiednia i nienależna,

8. Naruszenie przepisu art.65 ust. 4 Konstytucji poprzez błędne zastosowanie skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, że górna wysokość wynagrodzenia za pracę jest ograniczona przepisem prawa, podczas gdy ustawa określa jedynie minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę lub sposób ustalenia minimalnej wysokości,

9. Naruszenie przepisu art.67 ust.1 Konstytucji poprzez błędne zastosowanie skutkujące przyjęciem, że obywatel Rzeczypospolitej Polskiej ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy z możliwością dokonania przez organ rentowy korekty w przypadkach uzasadnionych okolicznościami sytuacji jednostkowej, podczas gdy istotną cechą ubezpieczeń społecznych jest schematyzm prawa do świadczeń, co wyraża się w bezwzględny przestrzeganiu równości formalnej, bez możliwości korekty w przypadkach uzasadnionych okolicznościami sytuacji jednostkowej i bez możliwości indywidualnego potraktowania określonego przypadku ze względu na zasady współżycia społecznego.

Apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia w ten sposób, że ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia M. K. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w S. stanowi kwota wynagrodzenia zasadniczego ustalonego aneksem z dnia 31 lipca 2013r. do umowy z dnia 6 stycznia 2012r. oraz zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przypisanych w postępowaniu apelacyjnym.

Pełnomocnik pozwanego wniosł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że postępowanie apelacyjne zachowuje charakter postępowania rozpoznawczego, a sąd drugiej instancji nie może poprzestać na ustosunkowaniu się do zarzutów skarżącego, lecz musi - niezależnie od ich treści - dokonać ponownych, własnych ustaleń, a następnie poddać je ocenie pod kątem prawa materialnego (v. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 31 stycznia 2008r., III CZP49/07 OSNC 2008/6/55, post. SN z 4 października 2002r. III CZP 62/02 OSNC 2004/1/01)

Sąd Apelacyjny ma nie tylko uprawnienie, ale i obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz jego własnej oceny (art. 382 k.p.c.), przy uwzględnieniu zasad wynikających z art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny jest uprawniony bez uzupełniania postępowania dowodowego do dokonania odmiennych ustaleń faktycznych, jak i prawnych, innych niż Sąd I instancji, bez konieczności przeprowadzania samodzielnego postępowania dowodowego na podstawie materiału zgromadzonego przez Sąd I instancji i to w sytuacji, kiedy Sąd

Okręgowy dokonał wyjaśnienia wszystkich okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jednak ustaleń tych dokonał z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 k.p.c. (por. orzeczenie SN z dnia 4 września 1997 r. II UKN 210/97 i 18 stycznia 2002 r. sygn. I CKN 567/99, Lex nr 53925).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, trafnie wywodzi apelujący, iż Sąd I instancji w rozpoznawanej sprawie, przy ocenie zebranego materiału dowodowego przekroczył zasadę swobodnej ich oceny.

Przede wszystkim należy zauważyć, że sporna pozostaje w rozpoznawanej sprawie jedynie kwestia wynagrodzenia odwołującej, a sam fakt zatrudnienia, zakresu obowiązków pozostaje bezsporny.

Odwołująca pracowała w Zajeździe (...) od 2011r., kiedy to Zajazd prowadziła żona zainteresowanego, a po jej śmierci kontynuowała zatrudnienie u D. M..

Ze spójnych i wyczerpujących zeznań zarówno świadków jak i odwołującej i zainteresowanego wynika, że to odwołująca była „prawą ręką” zainteresowanego i często zastępowała go w przygotowaniu imprez organizowanych w Zajeździe, zarówno z zakresie negocjacji warunków z klientami, jak i nadzoru ich realizacji.

Świadkowie potwierdzili również, że z uwagi na rodzaj lokalu, który głównie obsługiwał klientów organizujących imprezy okolicznościowe, konferencje zakładów pracy etc., obciążenie pracą personelu było nierówne i wymagało okresowo wzmożonego wysiłku.

W takich sytuacjach dochodziło często do wykonywania przez odwołującą pracy zarówno w kuchni jak i na Sali restauracyjnej, a w razie potrzeby dokonywania rozliczeń w zastępstwie zainteresowanego.

Powyższe okoliczności potwierdzili zarówno współpracownicy jak i zainteresowany.

Odwołująca mimo że nie miała kierunkowego wykształcenia była osobą pracowitą i operatywną, cenioną jako pracownik przez zainteresowanego, który często zlecał jej dodatkowe obowiązki. Odwołująca poza zwykłym zakresem czynności jak obsługa klientów na sali restauracyjnej czy pomoc w recepcji czy kuchni, dokonywała rozliczeń kelnerów, recepcjonistów czy imprez. Zainteresowany wyjaśnił, że po śmierci żony, która prowadziła Zajazd, potrzebował zaufanej osoby do pomocy, albowiem równoległe pełnił obowiązki prezesa spółki z o.o. (...) w G., co powodowało częste nieobecności w Zajeździe.

O konieczności zatrudnienia dodatkowej osoby do zarządzania Zajazdem w czasie nieobecności odwołującej, świadczy fakt zatrudnienia N. R..

W ocenie Sądu Apelacyjnego trudno czynić zarzut zainteresowanemu, że podwyższenie wynagrodzenia miało miejsce dopiero od 1 sierpnia 2013r, gdy niewątpliwie rozszerzony zakres obowiązków miał miejsce już w drugiej połowie 2012r., albowiem dynamiczne zmiany w zarządzaniu Przedsiębiorstwem (...) wymagały od zainteresowanego rozważenia wielu kwestii zarówno organizacyjnych jak i ekonomicznych.

Okoliczność podnoszona przez Sąd I instancji, iż świadek N. R. została zatrudniona na stanowisko menedżera z minimalnym wynagrodzeniem, mimo że posiadała ona wyższe wykształcenie o kierunku zarządzanie turystyką i hotelarstwem, nie stanowi podstawy do kwestionowania wysokości wynagrodzenia odwołującej. Należy bowiem zauważyć, że zakres obowiązków odwołującej (mimo braku odpowiedniego wykształcenia) był znacznie szerszy, a nadto odwołująca znała już specyfikę funkcjonowania firmy i posiadała duże doświadczenie w tym zakresie.

O przydatności na tym stanowisku świadczy także fakt, że N. R. pracowała jedynie 4 miesiące, gdy tymczasem odwołująca po przerwie spowodowanej ciążą i opieką nad dzieckiem, ponownie -w kwietniu 2015r. podjęła zatrudnienie z takim samym zakresem obowiązków i wynagrodzeniem w kwocie 4000zł miesięcznie.

Przeciwko uznaniu, że podwyższenie wypłacanego wynagrodzenia wynikało jedynie z chęci uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu ciąży i macierzyństwa, przemawia także fakt, że ciąża została

ujawniona dopiero w dniu 22 sierpnia 2013r., gdy tymczasem zmiana warunków płacowych nastąpiła już od 1 sierpnia 2013r.

Odnosnie równoczesnego ograniczenia wymiaru czasu pracy do $\frac{3}{4}$ etatu, to ewidentnie było to następstwem nieprawidłowego rozumienia pojęcia nienormowanego czasu pracy, albowiem z zeznań świadków i zainteresowanych wynika, że czas pracy odwołującej był uzależniony od konkretnych potrzeb w danym dniu i nie tylko nie zmniejszył się czas pracy, a wręcz często zostawała dłużej (m.in. zeznania J. J.). Wydaje się oczywiste, że gdyby intencją stron umowy było podwyższenie wynagrodzenia jedynie w celu osiągnięcia korzyści z ubezpieczenia społecznego, to raczej umowa winna zawierać zwiększenie wymiaru czasu pracy, a nie odwrotnie.

Mając także na względzie, że średnie wynagrodzenie w 2013r. wyniosło 3650zł, trudno uznać, aby wynagrodzenie w wysokości 4000zł można było uznać za rażąco wysokie i to w stopniu powodującym uznanie umowy za nieważną (art.58§2 k.c) z powodu naruszenia zasad współżycia społecznego.

Nadto należy podkreślić, że ustalenie przez sąd „godziwego wynagrodzenia” nie może zostać dokonane wyłącznie w oparciu o subiektywną ocenę charakteru wykonywanej pracy przez pracownika na danym stanowisku.

Sąd I instancji nie wyjaśnił także czym kierował się uznając, że wszyscy pracownicy zatrudnieni przez zainteresowanego, jako „godziwe wynagrodzenie” winni otrzymywać pensję minimalną.

W tej sytuacji argumenty zawarte w uzasadnieniu apelacji zasługują na uwzględnienie, albowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego wyłania się obraz odwołującej jako sprawdzonego, lojalnego pracownika, któremu zainteresowany powierzył faktyczne obowiązki zarządzania Zajazdem, w czasie gdy sam nie mógł im podolać.

Także brak podstaw do uznania, aby odwołująca spodziewała się, że wkrótce po zmianie warunków pracy będzie zmuszona do zaprzestania jej wykonywania, a w konsekwencji do korzystania z zasiłków chorobowego a następnie macierzyńskiego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, dokonane ustalenia, nie pozwalają na stwierdzenie nieważności umowy o pracę w zakresie rażąco wygórowanej kwoty wynagrodzenia, które w innych okolicznościach można by uznać za dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego (art.58§2 k.c), zmierzającym do osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

Uznając zatem zarzuty apelacji za trafne Sąd Apelacyjny dokonał zmiany zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji i orzekł jak w punkcie 1 wyroku (art. 386§1 k.p.c.).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art.98 k.p.c w zw. z §13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.nr 163 poz.1348).

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-------------------------------------	----------------------	-------------------------------